

5/10/83

EL LLENGUATGE

Molt pocs

Usat com a adjectiu i com a pronom, *molt* és un mot variable, que concorda en gènere i nombre amb el nom que acompanya o a què es refereix (si es vol, dit altrament, amb el nom que substitueix o que representa). Diem, sense cap vacil·lació, *molts dies, molta paciència, moltes coses, molts diran que sí, moltes passen de llarg*. Però *molt* es pot usar també com a adverb i aleshores, com tots els adverbis, és un mot invariable. Aquest ús tampoc no origina cap vacil·lació quan aquest mot quantitatiu ha de modificar un verb o un altre adverb. És, efectivament, impensable que hom faci de *molt* un mot variable en frases com *Corren molt o Ens van atendre molt amablement*. En canvi, hi ha una forta tendència a aquest tractament de *molt* —com un mot variable— quan modifica un adjectiu.

La flexió indeguda de *molt* usat adverbialment té lloc únicament en la formació del plural, que comporta només l'addició d'una *s*, però no es produeix mai quan és qüestió de modificar uns adjectius que revesteixen la forma del femení (singular o plural), car el femení de *molt* s'obté amb l'addició d'una nova síl·laba, cosa que l'allunya massa de les formes normals del llenguatge parlat. Ningú no tindrà, certament, la temptació d'usar frases tan inversemblants com «una noia molta bonica» o «unes camises moltes cares», però en canvi podem llegir prou sovint frases com «uns dies molts freds» o «uns nois molts valents». I, encara més, si l'adjectiu modificat comença en *s* o *so* de *s*: «uns crítics molts severs», «anaven molts segurs», «eren molts cíncics».

Però el cas més freqüent, que ja hem comentat algun altre cop, de l'ús indegut de *molt* revestint la forma del plural, és davant el seu antònim *poc*, que també pot ésser usat com a adjectiu (o pronom) i com a adverb. Anàlogament a *molt*, el quantitatiu *poc* és un mot variable usat com a adjectiu o pronom però és invariable quan és pres adverbialment. Diem *poca paciència, pocs amics, poques idees, eren pocs, observant la concordança de nombre i de gènere, i poc elegants, poc atenta, poc llestes*, usant *poc* com un mot invariable. Però en tots els casos, el mot *molt* que precedeix aquests grups, ha d'ésser invariable. Ningú no escriurà «molta poca paciència» però hi ha qui esciu «molts pocs amics». Cal dir *molt pocs amics* i, anàlogament, *eren molt pocs*, talment com *molt poc elegants* o *molt poc abans*.

Albert Jané